

News og navle

MEDIEKRITIK

Endelig tav de i nogle døgn. Og der var stor stilhed.

Jeg tror, der gik tre juledage, hvor de politiske kommentatorer, der stort set udgøres af 12 vise mænd i hovedstadsområdet, var helt fraværende i nyhedsbilledet. Hvad sker der dog! Udbrød folk forskrækket – ligesom beboerne på kirkebakken, da aftenringningen en dag udeblev uden forklaring.

Vi er blevet så vant til det: At høre kommentatormændene udlægge den

ERIK VALEUR
JOURNALIST

store verden fra de københavnske tv-studier og christiansborggange. Selvfølgelig skal vi også lige have et indslag fra 'provinsen' – det skal vi jo – men fortolkningen af verden foretages her. I verdens (københavnske) navle.

FORFÆRDET ringede en bekendt fra sin cykel på H.C. Andersens Boulevard i København og råbte: »Hvad sker der, hvad sker der – TV 2's helikopter er ved at falde – lige ned i min hovedskalle!«.

Her sad jeg på landbakkedammen i det mørke Jylland og tændte for TV 2 News og fik et fleglejekig ned på en hoben blå biler, der fattede af sted gennem de københavnske gader. Bare rolig, der er ingen krig – det er blot en tykker, der skal ind og hilse på Anders Fogh. Højt deroppe i nyhedsillusionernes skyld var det ren *O.J. Simpson* – wroooooom, dér kører de – tværs gennem verdens navle!

Tidligere i december så man helikopterkanalen blive rost (til skyerne, havde jeg nær sagt) af alle de københavnske nyhedskolleger for en uendelig dækning af en batalje ved Ungdomshuset. Ganske vist endte nyheden brat med bortfragtning af skurkene – men oppe over hustagene fløj nyhedskopteren videre i timevis og filmede de mennesketomme gader, mens reportere på landjorden halsede op og ned ad begivenhedsløse stræder, som om en brintbombe var detoneret på Dronning Louises Bro.

Og lige dér, i verdens nyhedscentrum, i studiet i København, blinkede hvert tredje sekund det forklarende mantra: *Breaking NEWS!*

SÅDAN skal vi ha' det: Verden i dramatisk forstørrelse. Og forstyrrelse. Beskrevet af de luftbårne tropper og kommenteret af situationens generalstab på Slotsholmen.

Er provinsen med på en linje – det er nok ikke så vigtigt.

Konsekvenserne af den åndelige og geografiske skævvridning så man i sagen om Løkke Rasmussen, som helt forbløffende gik fri af sit eget ventetidsmorads. Det lod sig kun gøre, fordi hovedstadsredaktørerne på deres herlighedsruiter fra Hellerup til Christiansborg aldrig havde bemærket, at befolkningen derude på bøhlandet og i provinsen i årevis havde stået på ventelister længere end lovet.

Her i nyhedstrekanten – Rådhuspladsen-Christiansborg-Kgs. Nytorv – blev fænomenet behandlet som en pludseligt opstået tilstand, man kun kendte fra brevvekslingen mellem to københavnske myndigheder – og som sundhedsministeren derfor kunne spille dybt chokeret over.

Naturligvis må den almindelige folkelige viden om køen på ventelisterne være nået ind til ministeriet på Slotsholmen (formentlig i årevis) – men uden anelse om virkeligheden uden for voldene behandlede københavnermediernes det som en akut sensation, og Løkke kunne lettet kanonere aben i nakken på nærmeste underordnede. Højpanedet førte samtlige nyhedskommentatorer (der snart alle har en fortid eller fremtid i Venstre og Konservative), cirkelbevis for dette retfærdige udfald – når hinanden siger det, må det jo være sandt – og manden gør jo, hvad han kan.

På samme måde mødte man de fjernforlydender om kommunebesparelser derude i dalsænkningerne og landflækkerne: Der er sgu' da ingen nedskæringer her, hvor jeg kører henover Børsbroen i min Audi! Det må være folks følelser.

Og snakker vi indvandrere, er det så ikke dem, der slår på toskan oven i Mjølnerparken – det har vi jo selv set i tv. Så er det sgu' da noget mystificerende, når provinsrudsprøger afslører, at man ude på nationens arbejdspladser lever i stor fordragelighed med mørke kolleger. Der må være fejl i tallene!

Send for himlens skyld nyhedskopteren. Lad den tage befolkningen med på endnu en dannelsesrejse op og ad ned af H.C. Andersens Boulevard.

debat@pol.dk

Lov om elektronisk kommunikation

Vi må have nogle regler for elektronisk kommunikation med mulighed for sanktioner over for dem, der overtræder dem. En sådan lov kunne se ud som følger..

ESSAY

PER BLOCH ANDERSEN
TEKSTFORFATTER, MUSICERENDE OG
STUD.MAG. I MEDIEVIDENSKAB

Det talte sprog og det skrevne ord har haft årtusinder til at udvikle sig, og vi har haft generationer til at kurere børnesygdomme og andre 'bugs'. Det er imidlertid ikke tilfældet med den elektroniske kommunikation, der dækker over SMS-beskeder, e-post, chat og andre former for udveksling via elektroniske forbindelser.

Med disse medier har vi at gøre med så ny teknologi, at mennesket ikke har nået at integrere dem som naturlige metoder til kontakt mellem individer. Det har skabt et felt af lovløshed, hvor det står enhver frit for at te sig. Lov om elektronisk kommunikation udspringer heraf og skal ses som en række grundlæggende principper, som skal følges af hensyn til både afsender og til modtager.

Således påbydes det ved lov:

§ 1. Elektronisk kommunikation mellem to eller flere individer må aldrig være tom. Ligesom fraser a la 'hva' så?', 'godt så' m.v. bør afskaffes fra det talte sprog, bør man også undgå forfladigelser af sproget i udveksling af e-kommunikation. Det er enhvers opgave; for ikke at sige pligt at undgå, at sproget bliver unuanceret. Sproget skal tilstræbes levende og kreativt, dog enkelt og præcist. Kommunikation skal udspringe af ønsket om at berige og udveksle og må aldrig bindes af midlet, men kun bæres af målet.

§ 2. Det er hverken velanset eller tilladt at sjuske med sproget, stavningen eller andre formaliteter. Det er desværre en udpræget misforståelse, men det er på ingen måder legitimt at springe over, hvor gærderet er lavest, blot fordi de elektroniske kommunikationsformer har lånt dele af deres ideologi fra fastfood-industrien. Umage er et tegn på overskud, som igen minimerer risikoen for den onde cirkel (se § 5).

Det er imidlertid vigtigt at bemærke, at denne paragraf ikke udelukker muligheden for at benytte forkortelser, slang eller brug af tegn, da disse naturligt hører til tonen og ydermere kan være med til at begrænse indholdets omfang.

Misforståelser ved brug af e-kommunikation:

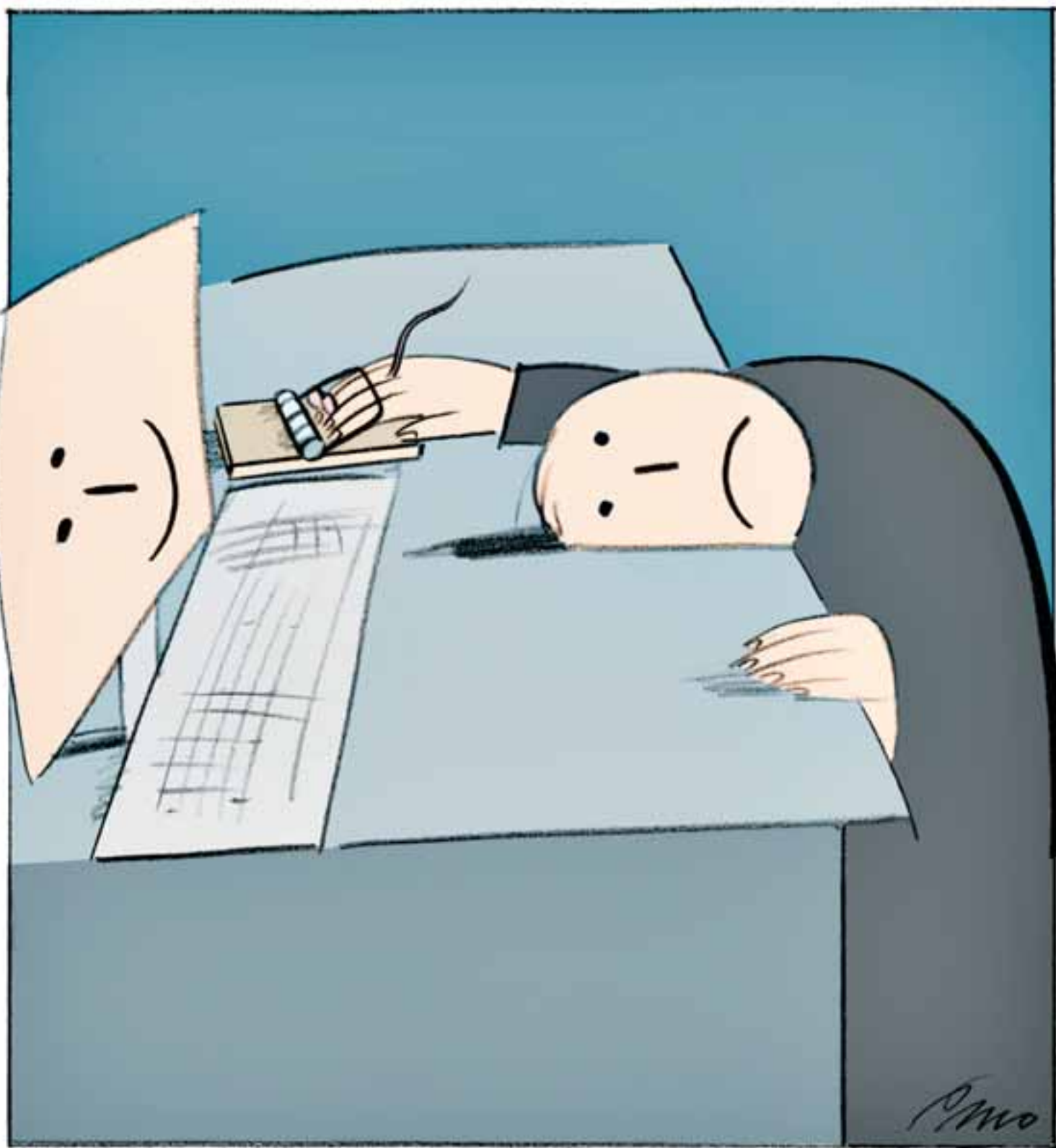
§ 3. At overføre talesprogets muligheder for betoning, ironi og diverse andre accentueringer er i enhver henseende utilladelig. Skriftsproget rummer ikke de samme muligheder som det talte sprog, hvor den personlige kontakt er med til at danne forståelsesramme og (for)tolkning. Eksempel: Sender man en SMS med teksten »Du er en gris!« kan modtageren tolke det på to måder: enten

som et udtryk for, at afsenderen synes, at modtageren griser eller som en konstatering af, at han/hun rent faktisk bærer lighedstegn med pattedyret. Flere uheldige eksempler findes i den virkelige verden. Se § 7 for eliminering af problemet.

Stk. 2. En part i en kommunikativ situation må aldrig forvente omgående svar eller føle forpligtelse til samme. Brugen af disse typer medier indebærer ikke (nødvendigvis) akut handling/respons. Det er vigtigt at huske på, da dette ellers kan blive en lænke for begge parter: Afsender kan føle sig vraget og danne ufugtbare tanker på grund af det, der for ham/hende er et udeblevet svar, men for modtageren blot er et udsat svar. Omvendt kan modtageren føle et unødigt pres og måske ligefrem ende med at svare uden at have et budskab, hvilket er et brud på § 1.

§ 4. Man må ikke spille andre folks tid, ej heller sin egen.

Stk. 2. Man må ikke belemre folk med noget, som man ikke selv vil belemres

Tegning: Per Marquard Otzen

med.

Stk. 3. Man må ikke benytte ironi, sarkasme, humor m.v., hvis man ikke selv er i besiddelse heraf eller forstår den/det.

§ 5. Man må ikke omtale noget via digital vej, som man ikke ville kunne sige direkte til modtageren. Når man tager et medie i brug, skabes der en distance, der gør det nemmere at berøre følsomme emner. Det kendes i mild grad fra telefonen, men i langt højere grad fra e-post og SMS, hvor modtageren ikke er sanseligt repræsenteret på nogen vis. I kraft af dette lettes det svære budskab, hvilket kan blive begyndelsen på en ond cirkel. Altså: Mediets iboende afstand må ikke misbruges – visse emner er udelukkende forbeholdt øjenkontakt.

§ 6. Eder og forbandelser er de uartikuleredes sidste redning.

§ 7. I tilfælde af uklar e-kommunikation og følgende tvivl omkring afkodningen bærer afsender altid skylden. Modtager er derfor frit til at lade tvivlen falde ud til

sin fordel, da det altid må anses for værende både logisk og ufravigeligt at indtage det optimistiske og positive livssyn.

§ 8. Ingen form for elektronisk kommunikation er fortrolig! Derfor skal følsomme oplysninger og hemmeligheder undgås. Elektroniske budskaber er hverken beskyttet af en kuvert eller af et lige så skarpt moralkodeks som traditionel personlig post. Af denne grund er det ikke helt ved siden af at betragte f.eks. en e-mail som en offentlig tilkendegivelse.

§ 9. At drage paralleller mellem kommunikation og Sisyfos-myten er ikke en umulighed. Hvor den græske sagnkonge Sisyfos fik den straf, at han til evighed skulle trille en stor sten op ad et bjerg, hvorefter den blot trillede ned igen, skal kommunikation også ses som en uendelig kamp for at opnå det perfekte udtryk – uanset medie og anledning. Sisyfos kom til at holde af sin sten med tiden.

Straf:

§ 10. Der findes et utal af strafmulighe-

der til dem, der ikke gør sig umage – i alle livets forhold. Særligt én er at foretrække i denne sammenhæng. Straffen falder prompte og kan uddeles af alle, der selv overholder loven. Straffen består af mundsæbevask en masse. Og fratagelse af retten til at skylle bagefter.

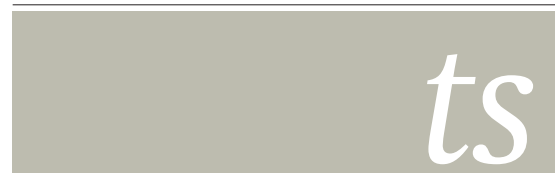
Generalisering:

§ 11. Det står alle frit for at tolke loven i et bredere perspektiv, så den ikke kun dækker elektronisk kommunikation, men kommunikation generelt.

Ikrafttræden:

§ 12. Lov om elektronisk kommunikation er gældende, hvor e-kommunikation måtte forekomme og til alle tider i øvrigt. Loven træder i kraft fra den dag, denne udgave af Politiken er på gaden. Den kan ikke ophæves og kan kun revideres skærpende. Loven gælder endvidere for Grønland og Færøerne, men kan også frit efterleves uden for det danske rige.

debat@pol.dk

Lykken er en høj trækprocent

Videnskaben har bevist det. Danmark bekræfter det.

DET ER ikke bare en from juletanke, men en videnskabelig kendsgerning, at flere penge ikke gør os mere lykkelige.

I de sidste mange årtier er gennemsnitsindkomsten i de vestlige lande steget og steget. Men folks tilbøjelighed til at erklære sig lykkelige er stort set uændret. Vi danskere hører i øvrigt til blandt de lykkeligste folk i verden. Men heller ikke det er nogen nyhed. Vi var groft sagt lige så lykkelige for en generation siden, som vi er nu.

For den økonomiske videnskab er kendsgerningen et paradoks. Og paradokser kalder på en forklaring. Mange af de ting, mennesker dømmes om, koster penge eller er i hvert fald nemmere at opnå, hvis man har penge.

Hvorfor giver flere penge så ikke mere lykkefølelse?

Og nu vi er i gang: Hvorfor er danskerne særlig lykkelige?

DET ER svære spørgsmål, men økonomer

og psykologer er faktisk begyndt at finde svar på dem. Hjerneforskningen er også begyndt at yde sit bidrag. For eksempel er man så småt begyndt at kunne måle i selve hjernen, når vi mennesker foretager os ting, der giver os en særlig tilfredsstillelse.

Nogle af resultaterne er knap så overraskende. Det viser sig for eksempel, at vi mennesker er ret lykkelige, når vi spiser. Og allerede her har vi også et første bud på danskernes særlige lykketilstand: Vi har et i internationalt perspektiv meget højt sli克福rug. Og hvis mad er godt, så er sukker den rene fryd, når vi taler målbare lykketilstande, der kan eftervises videnskabeligt.

Men der er også resultater, der har mere perspektiv. Det viser sig helt generelt, at oplevelser er bedre end ting. Man går måske nok og savner den ene eller den anden dyre ting, men når man har erhvervet den, er lykkefølelsen hurtigt væk.

Gode oplevelser derimod nyder man længere undervejs og husker dem måske endda bagefter. Her er en første forklaring på, at flere forbrugsmuligheder ikke i sig selv gør lykkeligere.

Selv om de fleste mennesker som udgangspunkt foretrækker fritid frem for

arbejde, er det også muligt at være lykkelig, mens man arbejder. Det sker især, når man kommer i en tilstand, forskerne beskriver med ordet 'flow'. Frit oversat handler det om, at alting 'kører for en'. Man er i gang med noget, man er god til. Det er ikke helt let, men det er på den anden side noget, man kan klare – det lykkes for én, brikkerne falder på plads, der kommer et resultat ud af det. Man er – for en stund – lykkelig.

Hvis man har et arbejde med masser af 'flow'-muligheder, har man det godt.

FORUDSÆTNINGEN FOR 'flow' er imidlertid kontrol. Hvis man hele tiden er afhængig af andres beslutninger og ikke rigtig må selv, er det svært at blive tilfreds. Det viser sig da også, at lavtlønnede selvstændige er lykkeligere end højtlonnede kontorslaver.

Mangler man status, og står man konstant til rådighed for andre, er det svært at skabe 'flow'. Og så må man kompensere ved at gå ud og brænde en masse penge af.

Da det er de færreste arbejdspladser, der kan levere total lighed og 'flow' til alle, og vi i øvrigt har en del fritid til rådighed, spiller den udvej i praksis en meget stor

rolle i vore samfund. Vi shopper og forbruger som bekendt som ind i helvede og håber ad den vej at opnå kontrol og status, og dermed mere lykke. Men tilfredsstillelsen på dette område viser sig i høj grad at være knyttet til følelsen af at have erhvervet noget unikt. Og da alle løber efter de samme ting, inspireret af de samme medier, ender det hurtigt i et rotteræs, der alt i alt kun leverer meget forbigående og overfladiske lykkeoplevelser.

Hvad så?

DROP DET hele, vil nogle sige. Hvormed de mener vækstsamfundet, kapitalismen, karrieren, arbejdsmarkedet og så videre. Men den konklusion er nok lige drastisk nok. For selv om det er en kendsgerning, at flere penge ikke gør os lykkeligere, så er det også en kendsgerning, at det er rigtig svært at være lykkelig, hvis man er meget fattig. Og det er noget, vi alle sammen meget hurtigt bliver, hvis ikke hjulene holdes i gang.

Det bedst opnåelige er nok, at vi alle stræber efter både 'flow' og en rimelig indtjening, men samtidig undgår at lade os indfange af et vanvittigt materialistisk rotteræs.

Men det er svært, når virkningen af at stå af på egne ben er en følelse af, at de an-

dre opnår en hel masse goder, vi ikke selv får, med deraf følgende tab af status og kontrol. Det er simpelthen svært at melde sig ud af pengæraset på egen hånd.

Men er der så ikke en kollektiv løsning?

Den ligger lige for og forklarer samtidig Danmarks høje placering i alle de internationale lykke-målinger: en høj marginal skatteprocent er en rigtig god idé. Jo flere penge du tjener, jo mindre lykkelig bliver du af at tjene flere.

Derfor bør skatteprocenten naturligvis stige, jo højere din indtægt er. Ikke af hensyn til den sociale retfærdighed eller dem, der er misundelige på dig. Men for din egen skyld. En meget høj skatteprocent begrænser simpelthen rotteræset. Samtidig gør den det sværere for dig at genere alle dine medmennesker med de gigantiske forbrugsmuligheder, du ville have, hvis skatten var lavere. Den gør det kort sagt mere økonomisk rationelt for dig at vælge at opføre dig på den måde, du alligevel bliver lykkeligere af, selv om du ikke ved det på forhånd, fordi du hidtil ikke har kendt lykkeforskningens nyeste resultater.

Så lykken er en høj skatteprocent og tid til at opleve verden omkring sig.

seidenfaden@pol.dk